Ière Année, N° 5.
Janvier 1903.

Ia Jaro, 5a Numero.
Januaro 1903.

Ie Jaar, Nr 5.
Januari 1903.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

LA BELGA SONORILO

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo ; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België ; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro (*huit pages*) **0.25 fr.**	**Unu numero** (ok paĝoj) **0.25 fr.**	**Het nummer** (*8 bladz.*) **0.25 fr.**

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 55, rue des Drapiers, Bruxelles.
Cenzuristoj — Censeurs — Keurders : E. et L. BLANJEAN, 14, rue de Wautier, Laeken.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

Avizo grava. — La abonantoj rusaj povas sendi la koston de sia abono per papermono (unu rublo). Poŝtmarkoj de ĉiuj landoj estos akceptitaj nur po du trionoj (2/3) de la valoro.

La personoj, kiuj sendos al ni almenaŭ sumon da kvin frankoj, estos enskribitaj kiel protektantaj abonantoj kaj ilia nomo estos presita en ia proksima numero.
Nia ĵurnala jaro komenciĝas la 15an de Septembro. Se oni abonas post tiu-ĉi dato, oni ricevas la jam elirintajn numerojn.

Les personnes qui nous enverront au moins la somme de cinq francs seront inscrites comme abonnés protecteurs et leur nom paraîtra dans un prochain numéro.
L'année de notre Journal commence le 15 Septembre. Si l'on s'abonne après cette date, on reçoit les numéros déjà parus.

De personen die ons ten minste de som van vijf franken toezenden zullen opgeteekend worden als inschrijvers-beschermers en hun naam zal in een aanstaande nummer gedrukt worden.
De jaargang van ons Blad begint met 15n September. Indien men zich na dien datum laat inschrijven, ontvangt men de reeds verschenen nummers.

ENHAVO.

SOMMAIRE.

INHOUD.

A.-J. WITTERYCK-DELPLACE,

IMPRIMEUR-ÉDITEUR
BRUGES, NOUVELLE PROMENADE, 4.

DRUKKER-UITGEVER
BRUGGE, NIEUWE WANDELING, 4.

Principaux Manuels en langue française.

Grammaire et exercices de la langue Internationale Esperanto par L. de Beaufront. — Prix 1.50 frc (port en plus.)
L'Esperanto en 10 leçons par Th. Cart et M. Pagnier. — Prix 0.75 (port en plus.)
Dictionnaire Esperanto-Français par L. de Beaufront. — Prix 1,50 (port en plus) en vente : aux dépôts de la Maison Hachette et Cie.

Petit Vocabulaire Français-Esperanto par Th. Cart et autres (*ouvrage provisoire en attendant le Dictionnaire Français-Esperanto*) au Secrétariat du groupe Espérantiste de Paris, 10, place de la Bourse, Paris (2a) et chez Spineux et Cie à Bruxelles. — Prix 0.75 (port en plus.)

Bij den schrijver te Hilversum (Holland) — **Volledig Leerboek der opkomende wereldtaal Esperanto**, door Dreves Uitterdijck, Trompschool, Hilversum. — Prijs : fl : 1.50 (3.75 fr.) verzendingskosten daarboven.

Bij den drukker van *La Belga Sonorilo*, Nieuwe Wandeling, 4, Brugge : **Het Esperanto in tien lessen**, aan fr. 0,50.

JOURNAUX ESPÉRANTISTES — ESPERANTISCHE BLADEN.

Lingvo Internacia fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*) Mr Paul de Lengyel à Szegzârd, Hongrie.
L'Espérantiste fr. 5.00 par an comprenant l'inscription comme membre de la S. p. p. E. (*5.00 fr. 's jaars recht gevende tot de inschrijving als lid van de S. p. p. E.*) Mr Edouard Bréon, Secrétaire de la S. p. p. E. 6, rue du Levant, à Vincennes, près Paris.
Societo por Internaciaj Rilatoj (S. I. R.) fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*) avec l'organe de la Société (*met het orgaan der Maatschappij*) « **Lingvo Internacia** » fr. 6.00 par an (*6.00 fr. 's jaars*) Mr Paul Fruictier, 27, boulevard Arago, Paris.
La Lumo fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*) Mr A. Rembert, 79 rue St-Christophe, Montreal, Canada
La Rondiranto fr. 3.50 par an (*3.50 fr. 's jaars*) Mr G. P. Oreŝkov, Philipoplo, Bulgarie.
La Holanda Pioniro fr. 6.00 par an (*6.00 fr. 's jaars*) Mr Dreves Uitterdijk, Hilversum, Holland.
Revuo Internacia fr. 6.00 par an (*6.00 fr. 's jaars*) Mr Fr. Ŝildo, Bystrice-Hostyn-Moravie-Autriche.
Bohema Esperantisto fr. 1.50 par an (*1.50 fr. 's jaars*) » » » » »
Germana Esperantisto fr. 1.50 par an (*1.50 fr. 's jaars*) » » » » »
Ces trois derniers journaux ensemble 8 fr. par an. — *Deze drie laatste bladen te zamen 8 fr. 's jaars.*

Ière Année, N° 5.
Janvier 1903.

Ia Jaro, 5a Numero.
Januaro 1903.

Ie Jaar, Nr 5.
Januari 1903.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

LA BELGA SONORILO

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo ; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België ; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro (*huit pages*) 0.25 fr.	**Unu numero (ok paĝoj) 0.25 fr.**	**Het nummer (*8 bladz.*) 0.25 fr.**

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 55, rue des Drapiers, Bruxelles.
Cenzuristoj — Censeurs — Keurders : E. et L. BLANJEAN, 14, rue de Wautier, Laeken.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

1903.

Saluton por la jaro 1903 ! Ĝi estu feliĉa por ĉiuj niaj samideanoj kaj ĝi alportu al ili sukceson en ilia senĉesa propagando.

En tiu momento ni ne povas preterlasi la okazon rigardi malantaŭen por ŝati la rezultaton atingitan de l'verko pri kiu ni bataladas.

La elpensinto de Esperanto, la respektegata Doktoro Zamenhof, povas kontente kaj fiere esplori la kampon trapaŝitan de l'momento, kiam al la mondo li donacis la lingvon internacian por kiu li dediĉis tiom da tempo kaj tiom da laborado ! Ni ĉiuj scias kiomajn malfacilaĵojn renkontis nia kara Majstro en la unuaj jaroj kaj ni komprenas kiom da ĝojo li nun sentas, tial ke lia verko pli kaj pli disvastiĝas. Li povu ankoraŭ longe konservi fortikan sanon kaj li ĝuos la ŝatindan plezuron vidi la sukceson por ĉiam certigitan !

1903.

Salut à l'année 1903 ! Qu'elle soit heureuse pour tous nos partisans et qu'elle leur apporte succès dans leur incessante propagande !

En ce moment, nous ne pouvons nous empêcher de jeter un regard en arrière pour nous rendre compte du résultat auquel est parvenue l'œuvre que nous défendons.

L'auteur de l'Esperanto, le vénéré Docteur Zamenhof, doit considérer avec satisfaction et fierté le chemin parcouru depuis le jour où il donna au monde la langue internationale pour laquelle il a consacré tant de temps et tant de travail ! Nous savons tous combien notre cher Maître rencontra de difficultés dans les premières années et nous comprenons la joie qu'il doit ressentir aujourd'hui que son œuvre se répand de plus en plus. Puisse-t-il conserver longtemps une santé robuste et il aura le rare bonheur de voir le succès définitivement assuré !

1903.

Heil het jaar 1903 ! Dat het voor al onze partijgangers gelukkig weze en dat het bijval brenge aan hun onvermoeibaar verspreidingswerk !

Op dit oogenblik, kunnen wij niet nalaten eenen oogslag achteruit te werpen, om rekening te houden van de uitkomst, waartoe ons verdedigingswerk gekomen is.

De uitdenker van het Esperanto, de geëerde Doktor Zamenhof, moet met voldoening en fierheid neerzien op den weg, afgelegd sedert den dag waarop hij aan de wereld de wederlandsche taal gaf, waaraan hij zooveel tijd en zooveel werk wijdde. Wij weten allen hoeveel moeilijkheden onze lieve Meester in de eerste jaren tegenkwam, en wij begrijpen de vreugde, welke hij hedendaags moet gevoelen, nu dat zijn werk zich meer en meer verspreidt. Moge hij langen tijd eene kloeke gezondheid bewaren en hij zal het zeldzaam geluk hebben, den bijval bepaaldelijk verzekerd te zien !

Pensante al la unuaj kunlaborintoj de Doktoro Zamenhof, ni sendas tutspeciale niajn bondezirojn al la nelacebla kaj eminenta propagandanto de Esperanto, Sro de Beaufront. Kiam de pli ol dek jaroj, homo ia estas dediĉinta sian tutan tempon, sian tutan agemecon por difinita afero kaj ke li grandparte ruinigis sian sanon, tiu estas inda je speciala signo de estimo, kaj el nia tuta koro ni donacas tiun al Sro de Beaufront.

Kiel esperantistoj Belgaj, ni ne povas forgesi Komandanton Lemaire kiu tiom faris por nia grava afero. Li, unu el la plej maltimemaj pioniroj de Centra Afriko, ke li ankaŭ akceptu niajn plej korajn bondezirojn! Ke la sano al li ĉiam donacu siajn favorojn kaj la sukceso kronu lian laboradon.

La Redakcio.

Niaj Internaciaj Korespondaĵoj.

En iu el niaj lastaj numeroj, ni promesis publikigi regule tekstojn skribitajn de fremdaj Esperantistoj, kaj ni komencis per fablo, verkita de So Kofman el Odessa'o. Hodiaŭ, ni petas niajn legantojn ke ili veturu kun ni al tre aminda lando: al Moravujo en Aŭstralando. Tie ekzistas tre plenvivaj esperantistaj grupoj, kaj de ĉiuj esperantistoj estas tre konataj la nomoj de la urboj Brno (Brünn) kaj Bystrice-Hostyn. Precipe en Brno estas grupo tre agema: la esperantistaro ĉiam atentigis al ĝi kun speciala plezuro ĉar ĝi, je granda parto, konsistas el personoj por ni tre interesindaj: el laboristoj. Eble, vi ne kredas tion, amiko leganto? Volu do legi la du jenajn kartojn, elĉerpitajn inter multaj similaj el la albumoj de nia amiko So Cogen, albumoj kiuj, antaŭ nelonge, estis videblaj ĉe la Ekspozicio Antverpena.

Jen kion skribas So Kajŝ el Brno:

Brno, la 25an de Marto, 1902.

Por ĉiuj dubuloj.

Mi estas laboristo; mian edukon mi ricevis en *unuklasa lernejo popola* en Ublo (Moravujo). Nesciante, krom mia lingvo Bohema, ian fremdan lingvon, mi ellernis Esperanton post dumonata lernado. Nun mi tradukas Bohemajn kantojn popolajn al Esperanto.

Kun plej kora saluto internacia,

Jan Kajŝ,
fr. Jos. tr. 102, Brno (Moravujo)

En pensant aux premiers collaborateurs du Docteur Zamenhof, nous envoyons tout particulièrement nos souhaits à l'infatigable et éminent propagandiste de l'Esperanto, M. de Beaufront. — Quand depuis plus de dix ans un homme a consacré tout son temps, toute son activité au service d'une œuvre et qu'il a même dangereusement compromis sa santé, celui-là certes mérite une marque d'estime toute spéciale et c'est celle que nous envoyons de tout cœur à M. de Beaufront.

Nous ne pouvons non plus, en qualité d'espérantistes belges, oublier le Commandant Lemaire qui fit tant pour notre grande cause. Lui, un des plus hardis pionniers de l'Afrique centrale, qu'il reçoive aussi nos meilleurs vœux! Que la santé lui continue ses faveurs et que le succès couronne son labeur!

La Rédaction.

Correspondances Internationales.

Dans un de nos derniers numéros, nous avons promis de publier régulièrement des textes provenant d'Espérantistes étrangers, et nous avons débuté par une fable écrite par Mr Kofman d'Odessa. Aujourd'hui, nous prions nos lecteurs de se transporter avec nous dans une contrée très agréable: en Moravie (Autriche). Il existe là des groupes espérantistes très vivaces, et les noms des villes de Brno (Brünn) et de Bystrice-Hostyn sont bien connus de tous les Espérantistes. A Brno principalement se trouve un groupe très actif, sur lequel les Espérantistes attirent toujours l'attention avec un plaisir tout spécial, parce qu'il est composé en majeure partie de personnes présentant pour nous un grand intérêt: ce sont des ouvriers. Vous ne nous croyez sans doute pas, ami lecteur? Veuillez donc lire les deux cartes que voici, cartes qu'entre beaucoup d'autres nous avons cueillies dans les albums d'un de nos amis, Mr Cogen; ces albums étaient visibles tout récemment à l'Exposition d'Anvers.

Voici ce qu'écrit Mr Kajŝ de Brno:

Brno, le 15 Mars 1902.

Pour tous ceux qui doutent.

Je suis un ouvrier; j'ai reçu mon éducation dans une école primaire populaire à Ublo en Moravie. Ne connaissant, en dehors de ma propre langue, le tchèque, aucune langue étrangère, je me suis assimilé l'Esperanto après deux mois d'étude. Actuellement, je traduis en Esperanto des chansons populaires de la Bohème.

Avec mon salut international le plus cordial,

Jan Kajŝ,
fr. Jos. tr. 102, Brno (Moravie).

Denkende aan de eerste medewerkers van Doktor Zamenhof, zenden wij heel in 't bijzonder onze wenschen aan den onvermoeibaren en uitstekenden verspreider van het Esperanto, M. de Beaufront. — Wanneer een man, sedert meer dan tien jaren al zijnen tijd, al zijne werkzaamheid ten dienste van een werk besteed heeft, en dat hij zelfs gevaarvol zijne gezondheid blootstelde, deze waarlijk verdient een gansch bijzonder blijk van achting, en 't is dit, welk wij van ganscher harte aan M. de Beaufront zenden.

In hoedanigheid van Belgische Esperantisten kunnen wij ook den Bevelhebber Lemaire niet vergeten, die zooveel voor onze groote zaak deed. Hij, een der stoutste wegbaanders van Midden-Afrika, dat hij ook onze beste wenschen ontvange! Dat de gezondheid hem voorts hare gunsten verleene en dat de goede uitslag zijnen arbeid bekroone!

De Opstelraad.

Onze Wederlandsche Briefwisselingen.

In een onzer laatste nummers hebben wij beloofd bijdragen, voortkomende van vreemde Esperantisten, regelmatig mede te deelen en wij hebben begonnen met eene fabel, opgesteld door den heer Kofman van Odessa.

Op heden verzoeken wij onze lezers zich met ons naar eene zeer aangename streek, naar Moravie (Oostenrijk) te verplaatsen. Daar bestaan esperantische vereenigingen vol leven, en de namen der steden Brno (Brünn) en Bystrice-Hostyn zijn door alle Esperantisten zeer wel gekend. Te Brno bijzonderlijk is er eene zeer werkzame vereeniging, op welke de Esperantisten met een bijzonder genoegen altijd de aandacht trekken, omdat zij ten grooten deele samengesteld is uit lieden die groot belang opleveren: te weten werklieden. Gij gelooft ons zeker niet, vriend lezer? Wil dus deze twee kaarten lezen, kaarten, die wij tusschen vele andere uit het album van eenen onzer vrienden, den Heer Cogen, genomen hebben: die albums waren onlangs in de Antwerpsche tentoonstelling te zien.

Ziehier wat heer Kajs uit Brno schrijft:

Brno, den 25sten Maart 1902.

Aan al dezen die twijfelen.

Ik ben een werkman; ik heb mijne opvoeding in eene lagere volksschool ontvangen, te Ublo in Moravie. Buiten mijne eigene taal, het Tcheque, geene andere vreemde taal kennende, ben ik na twee maanden toeleg het Esperanto meester geworden. Nu vertaal ik in Esperanto de Boheemsche volksliederen.

Met mijn hartelijksten wederlandschen groet,

Jan Kajs,
fr. Jos. tr. 102, Brno (Moravie).

Jen kion skribas laboristo el Bystrice-Hostyn :

Estimata Amiko,

.... Ankaŭ en Aŭstrujo estas Esperantistoj : precipe instruistoj, oficistoj kaj multaj laboristoj. En urbo Brno (Brünn) estas societo esperantista, enhavanta pli ol cent membrojn. Mi estas ankaŭ laboristo : mi lernas nur en la vespero, en tago mi estas okupata en fabriko.

Pardonu se mi ne skribas regule. Mia aĝo estas tridek-unu jaroj. Gramatikon de mia propra lingvo mi jam de longe forgesis, sed mi esperas ke mi ankaŭ lernos Esperanton. Mi salutas ĉiujn, kiuj laboras por nia kara Lingvo kaj mi tutkore ekkrias : Vivu Esperanto.

Kun respekto, Fr. Skarupa,
Bystrice-Hostyn (Moravlando).

Longaj priparoloj estus tie-ĉi nesufiĉaj. Ni admiru sole tiun belan vidaĵon : laboristoj, post premeganta fabrika laborado, lernantaj tre rapide la Lingvon Internacian kaj plilarĝigantaj la spiriton kaj la koron per internacia korespondado.

Ni aldonas ankoraŭ tre interesan leteron de S° Holub, pri strangaj Moravaj kutimoj :

« Eble vin interesos sciiĝi kelkajn kutimojn de loĝantoj de mia lando Moravujo, kiujn mi observis en mia ĉirkaŭaĵo.

La Paskan Lundon, frue matene, venas junuloj al knabinoj, « lavas » ilian vizaĝon aŭ verŝas sur ilin malvarman akvon kaj vipas ilin per « tatar ». Pro tio ili ricevas de knabinoj « pentritan ovon » aŭ almenaŭ glaseton da dolĉa brando. Junulojn la knabinoj ne « lavas » (mi imitas la esprimon el Bohema Lingvo) sed nur ilin vipas per « tatar ».

Kio estas « tatar » ? Ĝi estas tri aŭ kvar salikaj vergoj kunplektitaj laŭ la sama maniero kiel la virinoj en vilaĝoj ordinare kunplektas siajn harligojn.

« Pentrita ovo » (mi ree imitas la esprimon el Bohema lingvo) estas kuirita ovo de kokino; ĝia ŝelo estas kolorita ruĝe, aŭ flavruĝe, viole aŭ nigre, kaj kovrita per diversaj desegnoj kaj surskribaĵoj. Desegnoj kaj surskribaĵoj konsistas el blankaj strekoj (nur malofte flavaj). La surskribaĵoj parolas ordinare pri amo aŭ prezentas la baptan nomon de ia persono. En Bohema lingvo estas tiaj ovoj nomitaj « malovana vajiĉka » aŭ « kraslice »......... (tie-ĉi la aŭtoro detale priskribas la manieron laŭ kiu la virinoj « pentras » la ovojn).

La Paskan Mardon, havas la knabinoj (aŭ pli precize dirite la virinoj) la rajton vipi kaj surverŝi la knabojn kaj virojn. Mi vidis ankaŭ ke ili ŝprucigis akvon sur sin reciproke, per ŝpruciletoj. Oni ankaŭ permesas al si sur iun elverŝi sitelon plenan je malvarma akvo sed nun okazas nur malofte tiu kruda ŝerco.

Pligrandaĝaj homoj rakontis al mi ke junuloj pli frue ofte la knabinon forportis (eĉ iam la knabinon en lito kuŝantan forportis kun ŝia lito) al rivereto kaj ĵetis ŝin en akvon, kion sekvis—oni diris al mi—iam eĉ morto. Aŭ vipi la knabinon ĝis sango kiel oni pli frue faris (sed nun jam preskaŭ nenie) ne ŝajnas al mi tro ĝentila.

Voici ce qu'écrit un ouvrier de Bystrice-Hostyn :

Ami estimé,

.........En Autriche aussi il y a des Espérantistes : ce sont surtout des instituteurs, des employés et beaucoup d'ouvriers. A Brno (Brünn), il existe une société espérantiste possédant plus de cent membres. Moi aussi, je suis un ouvrier : je n'étudie que le soir, car durant la journée je suis occupé dans une fabrique.

Pardonnez-moi si je n'écris pas correctement. Je suis âgé de trente et un ans. J'ai déjà oublié depuis longtemps la grammaire de ma propre langue, mais j'espère aussi pouvoir connaître l'Esperanto. Je salue tous ceux qui travaillent pour notre chère langue et je m'écrie de tout cœur : Vive l'Esperanto.

Avec respect, Fr. Skarupa,
Bystrice-Hostyn (Moravie).

De longs commentaires seraient ici insuffisants. Contentons-nous d'admirer ce beau tableau : des ouvriers, après le déprimant labeur de la fabrique, apprenant très rapidement la Langue Internationnale et s'élargissant l'esprit et le cœur dans une correspondance internationale.

Nous ajoutons encore une lettre très intéressante de Mr Holub, écrivant d'étranges coutumes de la Moravie.

Nous laissons, à nos lecteurs le soin de traduire eux-mêmes le texte espérantiste de cette lettre.

Si quelques-uns d'entre eux veulent nous en envoyer la traduction, nous publierons la meilleure que nous recevrons.

M. SEYNAEVE.

Ziehier hetgeen een werkman uit Bystrice-Hostyn schrijft :

Geachte Vriend,

.... In Oostenrijk zijn er ook Esperantisten, het zijn bijzonderlijk onderwijzers, bedienden, en vele werklieden.

Te Brno (Brün) bestaat er eene Esperantische vereeniging, die boven de honderd leden telt. Ik ook ben een werkman ; ik studeer slechts 's avonds, want gedurende den dag werk ik in eene fabriek.

Wil mij verontschuldigen, indien ik onnauwkeurig schrijf. Ik ben een en dertig jaren oud. Sedert lang heb ik de spraakkunst mijner eigene taal vergeten, maar ik hoop ook het Esperanto te kennen. Ik groet al dezen die werken voor onze beminde taal en uit ganscher harte roep ik uit : leve het Esperanto !

Met eerbied.

Fr. Skarupa,
Bystrice-Hostyn (Moravie).

Lange uitleggingen zouden hier overbodig zijn ; vergenoegen wij ons dit schoon tafereel te bewonderen ; werklieden, na het nederdrukkend fabriekwerk, in weinigen tijd de Wederlandsche Taal leerende en hun hart en hunnen geest ontwikkelende in eene wederlandsche briefwisseling.

Wij voegen hier nog eenen zeer belangrijken brief bij, van den heer Holub, die ons de beschrijving van zeer zonderlinge gewoonten van Moravie mededeelt.

Wij laten aan onze lezers de zorg over zelven den esperantischen tekst van dien brief te vertalen.

Indien eenigen onder hen ons wel willen de vertaling er van laten geworden, wij zullen de beste die wij ontvangen mede deelen.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK

Sed nun tiuj-ĉi kutimoj iom post iom malaperas.
Mi ne komprenas kion la kutimo signifas. Ĝi eble ion simbole prezentas, kiel ĉiuj naciaj kutimoj havas profundan simbolan signifon, kiun la popolo jam ne scias.
Volu akcepti de mi koran saluton,

J. Holub, Instruisto,
Louĉka u Nov. Jiĉina (Moravujo).

Al niaj legantoj ni lasas la ŝarĝon traduki la esperantiston tekston de tiu letero. Se kelkaj el ili volus alsendi al ni la faritan tradukon, ni publikiĝos la plej bonan, kiun ni ricevos.

Tra la Mondo Esperantista.

Se oni ekrigardas la agadon de niaj Francaj amikoj, oni vidos ke ilia bela propagando donadas fruktojn kaj ke la multnombraj grupoj, fonditaj en la grandaj urboj Francaj, pruvas ke Esperanto tie faras ĉiutage novajn kaj gravajn progresojn. La gazetoj « Le Nouvelliste » kaj « Lyon républicain » ankoraŭ alportas al ni artikolojn pri parolado de S^{oro} Bouchet en urbo Tournon' kaj fondo de nova grupo. La Franca gazetaro parolas multe pri nia kara lingvo kaj se la artikolo ne estas ĉiam tre akurata, la korektaĵo de ĝi venas en ia sekvanta numero; la redaktoroj de tiuj gazetoj iniciatas lerni Esperanton antaŭ ol paroladi pri ĝi.
Tion ne faras ĉiam la Belgaj ĵurnalistoj.
Krom la jam cititaj ĵurnaloj, La France du Nord, l'Echo du IXe arrondissement (Parizo), Le Temps, Le Petit Parisien, La Plume Sténographique, Le Réformiste, Le Journal de Roubaix, Il Vaggiatore de Turino, La Heraldo de la Rioja (Hispanlando), La Kuryer Codzienny de Varsovio, k. t. p. parolis pri Esperanto.

***

Ni ricevis du novajn librojn. La unua estas la Vortareto filatela Franca-Esperanta kun modeloj de leteroj, verkita de S^{oro} R. Lemaire, eldonita de la Grupo Esperanta de Parizo. Al ĉiuj kolektantoj tiu vortareto estos tre utila por la teknikaj specialaj vortoj kiujn ili uzadas. La alia libro estas eldonita, sub la numero 1, de la Esperanta ĵurnalo « Lingvo Internacia » kiu fondas bibliotekon. La titolo estas « Skizo kaj tabeloj por konstruo de kurioza sunhorloĝo inter polusoj kaj ekvatoro de kapitano S. Poljanskij en Ĥabarovsk (Azia Ruslando). »
Ni rekomendas precipe tiujn verkojn al tiuj el niaj amikoj, kiuj renkontos skeptikulojn aŭ mokulojn; tiuj ĉi konvinkiĝos facile pri la mirindaj rezultatoj, kiujn oni povas ricevi de la lernado de internacia lingvo.
Oni sciigas ankoraŭ al ni ke S^{oro} Haldor Midthus, lernejestro en Lyseklöster (apud Bergen) en Norvegujo, ellaboras tradukon, en sia gepatra lingvo, de la lernolibroj de S^{oroj} de Beaufront, Th. Cart. k. t. p.

A travers le monde Espérantiste.

Si on jette un regard sur l'action de nos amis français on verra que leur belle propagande porte ses fruits et que les nombreux groupes fondés dans les grandes villes de France prouvent que l'Esperanto y fait journellement de nouveaux et importants progrès. Les journaux « Le Nouvelliste » et « Lyon républicain » nous apportent encore des articles sur la conférence de M. Bouchet dans la ville de Tournon et la fondation d'un nouveau groupe. La presse française parle beaucoup de notre chère langue et si l'article n'est pas toujours très exact, sa rectification arrive dans un des numéros suivants; les rédacteurs de ces journaux prennent l'initiative d'étudier l'Esperanto avant d'en parler.
Ainsi n'agissent pas toujours les journalistes belges.
En dehors des journaux déjà cités, on trouvera dans le texte Esperanto la liste de ceux ayant parlé de l'Esperanto.

***

Nous avons reçu deux nouveaux livres. Le premier est le vocabulaire philatélique français-esperanto avec des modèles de lettres, par M. R. Lemaire, édité par le groupe Espérantiste de Paris. Ce vocabulaire sera très utile à tous les collectionneurs pour les mots techniques spéciaux dont ils usent. L'autre livre est édité, sous le n° 1, par le journal espérantiste « Lingvo Internacia » qui commence une bibliothèque. Le titre en est: Esquisse et tables pour la construction d'un curieux cadran solaire entre les pôles et l'équateur par le capitaine S. Poljansky de Habarovsk (Russie d'Asie). Nous recommandons principalement ce travail à tous ceux de nos amis qui rencontreront des sceptiques ou des moqueurs; ceux-ci se convaincront facilement des résultats étonnants qu'on peut recevoir de l'étude d'une langue internationale On nous fait savoir aussi que M. Haldor Midthus, maître d'école à Lyseklöster (près de Bergen) en Norwège, prépare une traduction, dans sa langue maternelle, des livres d'étude de MM. de Beaufront, Th. Cart, etc.

Dwars door de Esperantische wereld.

Indien men eenen oogslag werpt op de werking van onze fransche vrienden, zal men zien dat hunne schoone propaganda hare vruchten draagt, en dat de talrijke vereenigingen, in de groote steden van Frankrijk gesticht, bewijzen dat het Esperanto er dagelijks nieuwe en belangrijke vooruitstappen doet. De bladen: « Le Nouvelliste » en « Lyon républicain » brengen ons nog artikels bij over de voordracht van M. Bouchet in de stad Tournon, en de stichting eener nieuwe vereeniging. De fransche drukpers spreekt veel over onze lieve taal en indien het artikel niet altijd zeer juist is, dan komt zijne terechtstelling in een der volgende nummers; de opstellers dezer bladen nemen eerst de voorzorg het Esperanto te leeren, vooraleer ervan te spreken.
Zoo doen niet altijd de belgische dagbladschrijvers.
Buiten de reeds opgenoemde bladen, zal men in den tekst Esperanto, de lijst vinden dergenen die van het Esperanto gesproken hebben.

***

Wij hebben twee nieuwe boeken ontvangen. Het eerste is de overal gegeerde Fransche-Esperantische woordenlijst met voorbeelden van brieven, door M. R. Lemaire, uitgegeven door de Esperantische vereeniging van Parijs. Die woordenlijst zal zeer nuttig zijn aan al de verzamelaars voor de bijzondere kunstwoorden waarvan zij gebruik maken. Het ander boek is uitgegeven onder n° 1, door het Esperantisch blad « Lingvo Internacia » dat eene boekenverzameling opent. Het opschrift ervan is: Schets en tafels voor het vervaardigen van eene zonderlinge zonnewijzerplaat tusschen de polen en den evenaar, door den kapitein S. Poljansky van Habarovsk (Aziatisch Rusland). Wij bevelen bijzonderlijk dit werk aan al deze onzer vrienden aan, die twijfelaars of bespotters zullen ontmoeten; dezen zullen zich gemakkelijk overtuigen, van de wondere uitslagen, welke men van de studie eener wederlandsche taal kan bekomen. Men laat ons ook weten dat M. Haldor Midthus, schoolmeester te Lyseklöster (bij Bergen) in Noorwegen, eene vertaling in zijne moedertaal bereidt, van de leerboeken der Heeren de Beaufront, Th. Cart, enz.

***

En la Decembra numero de « Lingvo Internacia » estas sciigoj kiuj ĝojigos la multnombrajn amikojn de nia centra organo. Post provo kaj kun propaganda celo, L. I. decidis etendi al ĉiuj abonantoj ankoraŭ pli favoran abonkoston (4 frankoj por 12 monatoj) ol tiu, kiun ĝi konsentis nur ĝis nun al la novaj abonantoj. La gazeto alportas ankaŭ alian interesan sciigon : ĝi entreprenas fondi societon, kies plena funkciado povos havi grandan influon por la sukceso de nia propagando. Tiu *Societo por Internaciaj Rilatoj* (S. I. R.) celas alporti al siaj membroj diversajn profitojn riceveblajn de internaciaj komunikoj. Ĉiu membro havas la rajton presigi senpagan anoncon en L. I. kaj ricevi sciigojn de la sekretarioj. La jara kotizaĵo estas 3 frankoj (aŭ 6 fr. kun abono al L. I.). Komprenéble, organizado de tiu societo estos longa sed ni esperas ke tiu programo plene efektiviĝos : ĝi alportos al nia afero praktikan fundamenton.

***

Dum ni organizis kursojn en Bruselo kaj en Antverpeno, niaj Francaj amikoj aranĝis multe da ili en la ĉefaj urboj de Franclando. En Parizo, la Societoj sekvantaj fondis kursojn : Association polytechnique, Association philomathique, Association polymathique, Société d'Enseignement moderne, Société populaire des Beaux-Arts, Institut populaire d'Enseignement commercial, la Ĉeka Societo, k. t. p., plie ni citos la kursojn organizatajn de la Franca « Touring Club » kaj de la grupo Pariza de la S. p. p. E., ankoraŭ la kurson specialan por formi profesorojn de Esperanto, kiu estas farata de S° Th. Cart en « La Sorbonne ».

***

En la proksima numero ni parolos pri la muzikaj verkoj Esperantaj ; hodiaŭ ni povas anonci la proksiman aperon de valso titolata « Esperanto », de nia fervora propagandanto Lucien Bernot. Ni ne dubas ke tiu muzikaĵo havos similan sukceson kiel la antaŭaj verkoj de la sama aŭtoro.

***

La Societo por la propagando de Esperanto (S. p. p. E.) anoncas sian novan jarlibron (por la jaro 1903[a]) kiu estas akirebla de nun. La S. p. p. E. estas la plej grava kaj la plej multnombra Esperanta Societo el la Esperanta mondo.

Ĝia jarlibro enhavas la nomojn de ĉiuj membroj ĝiaj, kaj iliajn adresojn. Tiu libro estas necesega por tiuj, kiuj volas posedi multe da adresoj en diversaj landoj. Jos. JAMIN.

***

Le numéro de décembre de « Lingvo Internacia » contient des informations qui réjouiront les nombreux amis de notre organe central. Après un essai, et dans un but de propagande, L. I. a décidé d'étendre à tous ses abonnés un tarif encore plus avantageux (4 francs pour 12 mois) que celui qui ne fut accordé jusqu'à présent,qu'aux nouveaux abonnés. Le journal nous apporte encore une autre nouvelle intéressante : il entreprend de fonder une société dont le fonctionnement complet pourra avoir une grande influence sur le succès de notre propagande. Cette « Société pour des relations internationales » (S. I. R.) a pour but de procurer à ses membres les divers avantages qu'on peut retirer de communications internationales. Chaque membre a droit à une annonce gratuite dans L. I. et reçoit des renseignements des secrétaires. La cotisation annuelle est de 3 francs (ou 6 francs avec abonnement à L. I.)

Naturellement l'organisation de cette société sera longue mais nous espérons que ce programme se réalisera complètement : il apportera à notre cause une base pratique.

***

Pendant que nous organisions des cours à Bruxelles et à Anvers, nos amis français, de leur côté, en instituaient de nombreux dans les principales villes de leur pays. On trouvera cidessus la liste des sociétés organisatrices de cours à Paris.

***

Dans le prochain numéro nous parlerons des travaux musicaux en Esperanto ; aujourd'hui nous pouvons annoncer l'apparition prochaine d'une valse de notre fervent propagateur Lucien Bernot, intitulée « Esperanto ». Nous ne doutons pas que ce morceau de musique n'ait le même succès que les compositions antérieures du même auteur.

***

La Société française pour la propagande de l'Esperanto (S. p. p. E.) annonce son nouvel annuaire (pour l'année 1903) que l'on peut se procurer dès maintenant. La S. p. p. E. est la plus importante et la plus nombreuse des sociétés du monde Espérantiste. Son annuaire contient les noms de tous ses membres et leurs adresses. Ce livre est indispensable à ceux qui veulent posséder beaucoup d'adresses dans les divers pays.

Jos. JAMIN.

***

Het Decembernummer van « Lingvo Internacia » bevat inlichtingen, die de talrijke vrienden van ons middenorgaan zullen verheugen. Na eene proef, en ten doel van verspreiding, heeft L. I. besloten voor al zijne abonnenten een nog gunstigeren tarief (4 fr. voor 12 maanden) te maken, dan deze tot hiertoe slechts aan de nieuwe abonnenten verleend. Het dagblad brengt ons nog een ander belangwekkend nieuws : het onderneemt de stichting eener maatschappij, waarvan de volledige werking, een grooten invloed zal kunnen hebben op den bijval van onze propaganda. Deze « Maatschappij voor wederlandsche betrekkingen » (S. I. R.) heeft voor doel aan hare leden de verscheidene voordeelen te verschaffen, welke men uit de wederlandsche verstandhoudingen kan trekken. Elk lid heeft recht op eene kostelooze aankondiging in L. I. en ontvangt inlichtingen van de geheimschrijvers. Het jaarlijksch aandeel is 3 frank (of 6 fr. met abonnement op L. I.) Natuurlijk zal de inrichting dezer maatschappij lang duren, maar wij verhopen dat dit programma geheel en gansch zal verwezenlijkt worden : Zij zal een werkdadigen grond aan onze zaak bijbrengen.

***

Terwijl wij te Brussel en te Antwerpen leergangen inrichtten, stichtten onze fransche vrienden, van hunnen kant, er velen in de voornaamste steden van hun land. Men zal hierboven de lijst vinden der leergangeninrichtende maatschappijen van Parijs.

***

In het volgend nummer zullen wij spreken van de muziekwerken in Esperanto ; voor nu kunnen wij de verschijning aankondigen eener Wals van onzen ieverigen verspreider Lucien Bernot, getiteld « Esperanto ». Wij twijfelen geenszins of dit stuk zal den zelfden bijval hebben als de vorige stukken van den zelfden toondichter.

***

De fransche Maatschappij voor de verspreiding van het Esperanto (S. p. p. E.) kondigt haar nieuw jaarboek aan (jaar 1903) hetwelk men zich van nu af kan aanschaffen. De S. p. p. E. is de voornaamste en de talrijkste der Maatschappijen van de Esperantische wereld. Haar jaarboek bevat de namen en de adressen van al hare leden. Dit boek is onmisbaar voor dezen die veel adressen in de verscheidene landen willen bezitten.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Kroniko Belga.

Antverpeno rapide fariĝas grava centro de esperanta propagando. Apenaŭ finiĝis la kurso, organizita de la « Fédération des Athénées de Belgique », jam kelkaj fervoraj amikoj decidis krei novan kurson, senpagan kaj alireblan de ĉiuj. Tiu-ĉi kurso estos farata de nia kunlaboranto : S^{oro} Léopold Jamin, el Antverpeno, kaj certe ĝuos grandan sukceson. La unua kunveno okazos la 10^{an} de Januaro. En la sama urbo S^{oro} D^{ro} R. Van Melckebeke faris paroladon ĉe la Antverpena Sekcio de la Societo de l' Belgaj Ĥemiistoj : li malvolvis la demandon pri la Lingvo Internacia kaj fine la Sekcio unuvoĉe decidis aliĝi al la Delegacio por la enkonduko de Helpanta Lingvo Internacia. Sed ne estas ĉio : la agemaj organizantoj de tiuj kursoj, paroladoj, volas perfektigi sian propagandan laboradon per la nasko de Grupo Esperantista : ni neniel dubas ke, per tiu-ĉi grupiĝo, niaj Antverpenaj amikoj pli kaj pli rapide kreskigos la fervoron por nia lingvo tiel ĉe la grupanoj mem kiel en la granda komercurbo. Pri tio ni jam ricevis pruvojn...... Sed ni haltu kaj ni lasu por la proksima kroniko la restaĵon de tiuj bonaj novaĵoj.

Nia studenta junularo daŭrigas sian movadon : en « L'Universitaire Catholique » estis presata entuziasma artikolo por nia lingvo ; en Louvain, la Esperantistaj studentoj organizis unuan kunvenon : kvankam dum la sama vespero okazis ankaŭ multaj aliaj societaj kunvenoj, la studentoj grandanombre alvenis kaj ili kune priparolis la taŭgajn rimedojn por sukcese propagandi. Multaj ankaŭ tre konsilis la fondon de Esperantista Grupo : baldaŭ, ni tion forte esperas, ni povos alsaluti tiun grupiĝon, kiu, laŭ nia opinio, alportus por nia afero rezultatojn speciale ŝatindajn. Oni efektive memoru ke la estontaj grupanoj, kiuj estus diversurbanaj studentoj, dum la libertempo forportus tra la tuta lando kaj eĉ ekster nia lando la esperantan bonparolon ; aliparte grupo, per siaj regulaj kunvenoj, per sia senĉesa agado, per siaj interrilatoj kun la alilandaj kluboj, per la legado de ĉiuj Gazetoj Esperantistaj, grupo garantias la posedadon de la akiritaĵoj, tre favoras al la propagando kaj tre utilas tiel al la novaj kaj malnovaj varbitoj kiel al la tuta Esperanta Movado.

Chronique Belge.

Anvers est en voie de devenir un centre important pour la propagande espérantiste. Le cours, organisé par la Fédération des Athénées de Belgique, finissait à peine que déjà quelques amis zélés décidaient la création d'un nouveau cours, gratuit et accessible à tous. Ce cours sera donné par notre collaborateur : Mr Léopold Jamin d'Anvers et jouira certainement d'un grand succès. La première réunion aura lieu le 10 Janvier. Dans la même ville M^r le Dr R. Van Melckebeke a donné une Conférence à la Section Anversoise de la Société des Chimistes Belges : il a traité la question de la Langue Internationale et, comme conclusion, la Section a décidé à l'unanimité d'adhérer à la Délégation pour l'adoption d'une Langue Auxiliaire Internationale. Mais ce n'est pas tout : les organisateurs actifs de ces Cours et Conférences veulent parfaire leur œuvre de propagande par la création d'un Groupe Espérantiste : Nous ne doutons en aucune façon que, par ce groupement, nos amis Anversois ne fassent croître de plus en plus le zèle pour notre langue tant chez les membres mêmes du groupe que dans toute la Métropole. Nous en avons déjà reçu des preuves...... mais arrêtons-nous et laissons pour la prochaine Chronique le restant de ces bonnes nouvelles.

Notre jeunesse estudiantine continue son œuvre de propagande : « L'Universitaire Catholique » a publié un article enthousiaste pour notre langue ; à Louvain, les étudiants Espérantistes ont organisé une première réunion : quoique ce même soir eussent lieu de nombreuses réunions d'autres sociétés, les étudiants arrivèrent en grand nombre et délibérèrent en commun sur les meilleurs moyens de mener une bonne propagande. Plusieurs préconisèrent aussi vivement la fondation d'un Groupe Espérantiste : nous espérons fermement que bientôt nous pourrons saluer l'apparition de ce groupement qui, dans notre esprit, produirait pour notre cause des résultats très précieux. Que l'on se souvienne, en effet, que les futurs adhérents du Groupe seraient des étudiants originaires de régions différentes et qui, durant les vacances, iraient porter la bonne nouvelle espérantiste à travers tout le pays et même au-delà de nos frontières. D'autre part, par ses réunions régulières, par son activité incessante, par ses relations avec les clubs étrangers, par la lecture de toutes les publications espérantistes, un groupe garantit la conservation des résultats acquis, favorise beaucoup la propagande et est d'une grande utilité tant pour les nouvelles et anciennes recrues que pour le mouvement espérantiste en général.

Belgische Kroniek.

Antwerpen is te wege een belangrijk middenpunt voor de Esperantische propaganda te worden. De leergang, door den bond der Belgische Atheneums ingericht, was nauwelijks geeindigd, toen reeds eenige ijverige vrienden beslisten eenen nieuwen leergang in te richten, kosteloos en in aller bereik. Die leergang zal door onzen medewerker, Mr Leopold Jamin van Antwerpen gegeven worden, en voorzeker een grooten bijval genieten. De eerste vergadering zal plaats hebben den 10^{en} Januari. In dezelfde stad heeft M^r de Dr R. van Melckebeke eene voordracht gegeven aan de Antwerpsche afdeeling van de Maatschappij der Belgische Scheikundigen : hij heeft de zaak der Wederlandsche taal besproken en ten slotte heeft de Afdeeling, met algemeene stemmen besloten, bij de afvaardiging aan te dringen, tot het aannemen eener Wederlandsche Hulptaal. Maar 't is nog niet alles : de werkelijke inrichters dezer leergangen en voordrachten, willen hun verspreidingswerk voltooien door het stichten van eene Esperantische vereeniging : Wij twijfelen geenszins dat, door deze vereeniging, onze Antwerpsche vrienden den iever voor onze taal, meer en meer zullen doen aangroeien, zoowel bij de leden der vereeniging zelve, als in geheel de stad. Wij hebben er reeds proeven van gekregen...... Maar laat ons ophouden, en het overige dezer goede tijdingen voor de naaste kroniek laten.

Onze studeerende jeugd doet haar verspreidingswerk voort : De « Universitaire Catholique » heeft een uitbundig artikel voor onze taal uitgegeven ; te Leuven hebben de Esperantische studenten eene eerste vergadering ingericht, niettegenstaande er dien zelfden avond, een groot getal vergaderingen van andere maatschappijen plaats hadden, kwamen de studenten in groot getal op en beraadslaagden in 't gemeen, over de beste middelen om eene goede propaganda te leiden. Velen hemelden hoog de stichting eener Esperantisehe Vereeniging op : wij hopen vast dat wij welhaast de verschijning dier Vereeniging zullen mogen begroeten, dewelke, onzes inziens, kostelijke uitslagen voor onze zaak zou opleveren. Bedenk eens, inderdaad, dat de toekomende aanhangers der vereeniging studenten zijn, afkomstig van verschillige gewesten, en die, gedurende de verlofdagen, het goede Esperantische nieuws het gansche land door zouden dragen, en zelfs tot buiten onze grenzen. Van eenen anderen kant, eene vereeniging, door hare regelmatige vergaderingen, door hare onophoudende werkzaamheid, door hare betrekkingen met vreemde clubs, door de lezing van alle de esperantische uitgaven, waarborgt het behoud der bekomene uitslagen, bevoordeeligt sterk de verspreiding en is van een groot nut, zoo voor de nieuwe en oude rekruten, als voor de Esperantische beweging, in 't algemeen.

En Bruselon envenis, antaŭ kelka tempo, juna Bulgara Esperantisto, S^oro^ Kanef, kiun bone konas la legantoj de l' Bulgara Jurnalo : « Rondiranto ». Ĉar li neniun konis en Bruselo kaj li parolis nur la lingvojn Bulgaran kaj Esperantan, li aliris al S^oro^ J. Jamin kaj ambaŭ, interparolante per Esperanto, tre bone komprenis unu la alian. Tiamaniere S^o^ Kanef, amike gvidita de S^o^ Jamin por ĉiuj dezireblaj servoj, baldaŭ konatiĝis kun multaj Belgaj Esperantistoj kaj, kiel li mem skribis al siaj samlandanoj, trovis en Belglando novan patrujon. Ĉiuj (kaj ni ankaŭ) kiuj povis interparoladi kun li, admiris la facilecon kaj harmonion de Esperanto. Tion-ĉi ni skribis por tiuj kiuj ankoraŭ disputas pri la ebleco aŭ neebleco de artefarita lingvo, por tiuj kiuj ankoraŭ sin demandas el kie venos la lumo.

Niaj amikoj, S^oj^ Cogen kaj Empain, organizis « rondirantan gazeton » kun la titolo : Kunfratiĝo. Kelkaj Belgoj povus ankoraŭ partopreni en ĝi, (oni vidu n^on^ Okt^an^ : « La Klubo l'Unua.....» kaj skribu al S^o^ Cogen, 61, Rue des Remouleurs, Gand). MAURICE SEYNAEVE.

Kristnasko de la Ĉasisto.

Estis frosta vespero de Kristnasko, kiam ĉio restis muta sub la multepeza neĝa ĉielo.

En la vasta ĉambro, du virinoj pasigis la nokton, solaj apud la angulo de la flamanta fajrejo kies lumetoj dancadis sur la nigraj muroj.

La unua atendis sian patron, la alia, sian edzon.

Ĉu revenos iam la ĉasisto malfruigita en la terura neĝblovado, en la grandega arbaro, kiu havas neniajn vojetojn ?

La neĝo falis, falis ĉiam pli densa, la vento sibladis inter la arboj, kaj eble kriegis ankaŭ la lupoj ?

Granda maltrankvileco naskiĝis subite kruela en la ĉambro.

Fine, apud la fajrejo unu el la du virinoj fleksas la genuojn, dum la alia, sidanta ĉe la fenestro, ploras.

. . . .

La antaŭnokto de Kristnasko pasiĝis longa, terura kaj longa por la du malfeliĉaj virinoj.

Il y a quelque temps arriva à Bruxelles un jeune Espérantiste Bulgare, Mr Kanef, que les lecteurs du Journal Bulgare : Rondiranto, connaissent bien. Comme il ne connaissait personne à Bruxelles et qu'il ne parlait que les langues Bulgare et Esperanto, il se rendit chez Mr J. Jamin et tous deux, s'entretenant au moyen de l'Esperanto, se comprirent parfaitement. De cette façon Mr Kanef, qui avait trouvé en Mr Jamin un guide amical lui rendant tous les services désirables, lia bientôt connaissance avec de nombreux Espérantistes belges et, comme il l'écrivit lui-même à ses compatriotes, trouva ainsi en Belgique une nouvelle patrie. Tous ceux (et nous en fûmes) qui purent converser avec lui admirèrent la facilité et l'harmonie de l'Esperanto.

Nous avons écrit ceci à l'adresse de ceux qui discutent encore la possibilité ou l'impossibilité d'une langue artificielle, de ceux qui se demandent encore d'où viendra la lumière.

Nos amis, MM. Cogen et Empain, ont organisé un « journal circulant », sous le titre : Fraternité ; quelques Belges pourraient encore y collaborer. (voir notre n^o^ d'Octobre : « Le Club L'Unua. .. » et s'adresser à Mr Cogen, 61, R. des Remouleurs, à Gand). MAURICE SEYNAEVE.

Le Noël du Chasseur.

C'était par un soir glacé de Noël, où tout restait muet sous le ciel lourd de neige.

Dans la vaste salle, deux femmes veillaient seules au coin de l'âtre flambant dont les lueurs dansaient sur les murs noircis.

L'une attendait son père et l'autre son mari.

Reviendrait-il jamais, le chasseur attardé dans l'horrible tourmente, dans l'immense forêt qui n'a point de sentiers ?

La neige tombait, tombait de plus en plus épaisse, le vent hurlait dans les arbres. ..... et peut-être les loups hurlaient-ils, eux aussi !

L'angoisse se glissait, cruelle, dans la chambre !

Enfin, près du foyer, l'une tombe à genoux, tandis que l'autre pleure, assise à la croisée.

. . . .

La veillée de Noël a passé longue, terrible et longue pour les deux pauvres femmes !

Déjà le premier coup de minuit a sonné : soudain, dans le lointain l'appel du cor résonne, un jappement de chien assourdi par la neige s'entend..... et puis des voix !

Over eenigen tijd, kwam te Brussel een jonge Bulgaarsche Esperantist, Mr Kanef, welken de lezers van het Bulgaarsch blad « Rondiranto » wel kennen. Gelijk hij in Brussel niemand kende, en slechts de Bulgaarsche en Esperantische talen sprak, begaf hij zich bij Mr J. Jamin, en beiden, Esperanto sprekende, verstonden malkander volkomentlijk. Op deze wijze, Mr Kanef, die in Mr Jamin een vriendelijken gids gevonden had, die hem alle wenscheliike diensten bewees, miek welhaast kennis met vele belgische Epserantisten, en, gelijk hij het zelf aan zijne landgenooten schreef, vond alzoo in België een nieuw vaderland. Al degenen (en wij waren onder het getal) die met hem konden spreken, bewonderden de gemakkelijkheid en de welluidendheid van het Esperanto.

Wij hebben dit geschreven voor dezen die nog de mogelijkheid of de onmogelijkheid eener kunstmatige taal betwisten, voor dezen die nog vragen van waar het licht zal komen.

Onze vrienden, MM Cogen en Empain, hebben een « strooiblad » gesticht : met het opschrift : Broederlijkheid ; eenige Belgen zouden er nog kunnen in medewerken. (Zie ons Oktobernummer : « Le Club L'Unua........ » en zich te wenden bij Mr Cogen, 61, Slijpstraat, te Gent.)

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Het Kerstfeest van den Jager.

't Was een ijzige Kerstavond, waarop alles stom bleef, onder den sneeuwzwangeren hemel.

In de groote zaal, waakten twee vrouwen alleen in den hoek van den vlammenden haard, waarvan de schemeringen op de zwarte muren dansten.

De eene wachtte op haren vader en de andere op haren echtgenoot.

Zou hij ooit terugkomen, de late jager in dit verschrikkelijk orkaan, in het onmetelijk woud, dat geene paden heeft.

De sneeuw viel, viel al dikker en dikker, de wind brulde in de boomen...... en misschien brulden de wolven ook !

De angst sloop wreedelijk in de kamer !

Eindelijk, bij den haard valt de eene op de knieën, terwijl de andere weent, aan 't kruisraam neêrgezeten.

. . . .

De vooravond van Kerstdag is traagzaam voorbijgegaan, verschrikkelijk en lang voor de twee arme vrouwen !

Reeds heeft de eerste slag van middernacht geklonken : schielijk weêrklinkt in de verte de roep van den hoorn, een hondengeblaf, verdoofd door den sneeuw, wordt gehoord.... en dan stemmen !

Jam estas sonorinta la unua sono de noktomezo; subite, en la malproksimaĵo, l'alvoko de ĉaskorno sonoras, bojeto de hundo aŭdiĝas surdigita pro la neĝo....... kaj poste voĉoj.

« Malfermu, malfermu, estas mi. »

Kaj la riglilo fortirita, en la neĝa kadro de la malfermita pordo la ĉasisto aperas, malfermas al ili la brakojn kaj per sia varma voĉo kiun oni ne kredis plu aŭdi, diris :

« Jes, estas mi, sed sen Li, mi estus mortinta sub la neĝo. Li estis mia Gvidanto kaj mia « Savanto. »

Tiujn vortojn aŭdante, la fajrligno ekbrulis kun bruetoj, ĵetante fulmetojn sur la Fremdulon,..... kaj antaŭ Li surgenuiĝis la virinoj.

La ĉasisto mirigita, rigardadante sian Gvidinton, vidis lian puran frunton ĉirkaŭitan per radianta orkrono, kaj liajn flavruĝajn harojn falintajn sur lia larĝa robo, blanka kiel la ĉirkaŭa neĝo.

Sed antaŭ liaj okuloj, malaperis subite la Savinto. Ili restis solaj, en la benita hejmo, kie la feliĉo estis reenirinta, ĉar al ili ŝajnis ke la ĉasisto, li ankaŭ, el la mortintoj estis mirakle reviviĝinta.

. . . .

Sur la monto, oni vidas stari Golgoton, dediĉitan memoraĵon de la Kristnaska nokto, kie la piema vojaĝanto haltas por preĝi, kiel ĝin postulas la tradicio.

Kaj oni diras ke en la malnova pajldometo, je la noktomeza horo de la Kristnaska nokto, ĉiam aperas Kristo, kiel en tiu vespero :...... sed la hodiaŭaj homoj havas okulojn tro nereligiemajn por vidi lin, kaj spiriton tro materian por kredi al la legendo.

El la Franca lingvo tradukis
Lucien Christiaens.

Protektantaj Abonantoj.

DUA NOMARO.

Belglando :		**Franclando :**	
S^oro P. Poncelet,	Gedinne.	S^oro L. de Beaufront,	Louviers (Eure).
» De Waele,	Courtrai.	» R. Lemaire,	Epernay (Marne).
» J. Dubois,	Ixelles.		

Korespondaĵoj.

N° 8. S° Léopold Pels, 69, rue de la Source, Bruxelles (Belglando) deziras interŝanĝi korespondaĵojn kun fremduloj, precipe pri literaturo.

N° 9. S° Ricardo Codorniu, Paseo del Malecón, letra C, Murcia (Hispanlando) deziras korespondadi pri replantado sur montoj kaj aliaj arbaraj aferoj.

N° 10. S° J. Verbanck, 42, rue du Métal Bruxelles (Belglando), instruisto, deziras interŝanĝi sciigojn kun alilandaj instruistoj pri instrueco, li ankaŭ interŝanĝus ilustritajn poŝtkartojn.

N° 11. S° Paul Blaise, 205, rue de Namur, Louvain (Belglando) deziras korespondadi kun la fremdaj amikoj, per leteroj kaj precipe per ilustritaj poŝtkartoj.

« Ouvrez, ouvrez, c'est moi ! »

Et le verrou tiré, dans le cadre neigeux de la porte qui s'ouvre, le chasseur apparaît joyeux, leur tend les bras, et de sa chaude voix qu'on crut ne plus entendre :

« Oui, c'est moi, mais sans Lui, je mourais sous la neige : Il fut mon Guide et mon Sauveur ! »

En entendant ces mots, la bûche du foyer se prit à crépiter lançant de grands éclairs sur l'Etranger,...... et les femmes se sont prosternées devant Lui

Le chasseur stupéfait en contemplant son Guide, voit son front pur nimbé d'une auréole d'or, ses cheveux roux tombant sur la robe flottante, blanche comme la neige d'alentour.

Mais soudain, à leurs yeux le Sauveur disparut : ils restaient seuls dans la maison bénie, où le bonheur était rentré, car il leur semblait que le chasseur, lui aussi, était miraculeusement ressuscité d'entre les morts !

. . . .

Sur la montagne, on voit se dresser un calvaire, souvenir consacré de la nuit de Noël, où le pieux voyageur s'arrête pour prier comme le veut la tradition.

Et l'on dit que dans la vieille chaumière, à l'heure de minuit, la veille de Noël, le Christ paraît toujours ainsi que ce soir-là ...... mais les gens d'aujourd'hui ont les yeux trop profanes pour le voir, l'esprit trop matériel pour croire à la légende.

JANE MOLLOY.

« Doe open, doe open, 't is ik! »

En de grendel verschoven zijnde, in het besneeuwde raam der deur die opengaat verschijnt blijmoedig de jager, strekt de armen naar hen uit, en met zijne gloedvolle stem welke men niet meer geloofde te hooren :

« Ja, 't is ik, maar zonder Hem, stierf ik in den sneeuw : Hij was mijn Gids en mijn Redder ! »

Deze woorden hoorende, begon het brandhout van den haard te knetteren, groote lichten op den Vreemdeling werpende,........ en de vrouwen zijn nedergezegen vóór Hem.

De verstelde jager, zijnen Leidsman beschouwende, ziet zijn zuiver voorhoofd met eenen gouden glans omstraald, zijne rosse haren vallende op zijn golvend kleed, wit gelijk de sneeuw rondom.

Maar eensklaps, verdween de Redder aan hunne oogen : zij bleven alleen in het gezegende huis, waar het geluk weêrgekeerd was, want het scheen hun dat de jager ook, wonderbaar van onder de dooden verrezen was !

. . . .

Op den berg, ziet men een kruis oprijzen, gezegende gedachtenis van den Kerstnacht, waar de godvruchtige reiziger stil staat om te bidden, gelijk de overlevering het wil.

En men zegt dat in de oude hut, op het middernachtuur van Kerstdagavond, telkens Christus verschijnt, gelijk dien avond........ maar de hedendaagsche lieden hebben te wereldsche oogen om het te zien, te stoffelijken geest om aan de legende te gelooven.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

La « *BELGA SONORILO* » acceptera des annonces à des prix très réduits dont on trouvera le tableau ci-dessous.

Ces annonces devront satisfaire aux conditions suivantes :

1° Etre rédigées exclusivement en Esperanto ;

2° Emaner de personnes s'engageant à correspondre en Esperanto ,

3° Les annonces doivent être prises pour une année entière.

1/16	de	page	annuellement	fr.	8.00
1/8	»	»	»	»	15.00
1/4	»	»	»	»	28.00
1/2	»	»	»	»	50.00

De « BELGA SONORILO » *aanveerdt aankondigingen aan zeer matige prijzen, van welke men hieronder de tabel vindt.*

Die aankondigingen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° Opgesteld zijn uitsluitelijk in Esperanto ;

2° Gegeven zijn door personen die zich verplichten in Esperanto te schrijven ;

3° De aankondigingen moeten genomen worden voor een gansch jaar.

1/16	*bladz.*	*jaarlijks*	*fr.*	*8.00*
1/8	»	»	»	*15.00*
1/4	»	»	»	*28.00*
1/2	»	»	»	*50.00*

S° Pierre Nicot de Villemain

8, Avenue Masséna, NICE.

Deziras korespondadi Esperante pri la insignoj kaj la heraldika arto en ĉiuj landoj.
Interŝanĝas ankaŭ poŝtkartojn ilustritajn sed nur pri la militistaro kaj la milita maristaro de ĉiuj landoj.

LOKO LUEBLA.

LOKO LUEBLA.

I. C. C. P.

4, Strato Royer Collard, PARIS V^e

Monata revuo por kolektistoj de poŝtkartoj kaj markoj.
Provan numeron oni sendas senpage al la petantaj Esperantistoj. Oni enpresas ankaŭ senpage anoncojn pri interŝanĝoj, de la Esperantistaj abonantoj. Kosto de l'abono : 3 frankoj jare.
Notu bone. — Tuj kiam la ĵurnalo havos unu cento da Esperantistaj abonantojn, ĝi enhavos aldonon okpaĝan tute verkitan en « Esperanto ». Abono kun aldono 3,50 frankoj.

LES ENFANTS DE BELGIQUE.

LA INFANOJ DE BELGLANDO.

Semajna revuo ilustrita kaj amuzanta por la junularo.

Lingvoj uzataj : Franca, Flandra kaj Germana. — Esperantistaj tradukaĵoj. Provan numeron oni sendos senpage al ĉiu Esperantisto, kiu petos ĝin.
Sin turni al la redaktorino, 4, chaussée de Vleurgat Bruxelles.

Kosto de la abono : **Belglando : frankoj, 5,50, jare** / **Alilandoj : frankoj 7,50, jare.**

LOKO LUEBLA.

LA REVUE POLYGLOTTE

REVUO POLIGLOTA PRI LERNO KAJ PROPAGANDO DE LA FREMDAJ LINGVOJ

Eliras en la lingvoj franca, angla kaj germana la 5an kaj la 20an de ĉiu monato. — Kosto : jare 5 frankoj.

Sin turni al la Direktoro S° F. HERMANN

25, rue des Charbonniers, BRUXELLES (Nord).

LOKO LUEBLA.

ĴUS APERIS :

VORTARETO

FRANCA-ESPERANTO

Enhavanta la vortojn specialajn je filatelo kaj modelojn de leteroj

de RENÉ LEMAIRE.

Broŝuro *in8° raisin*, ilustrita. 0,40

ĉe **I. C. C. P. 4 strato Royer Collard, Paris V^e.**

La multaj esperantistoj kiuj ŝatas la servojn de Esperanto en la internaciaj rilatoj kaj interŝanĝoj deziros posedi tiun libreton kiu donos al ili tradukon de ĉiuj vortoj kaj esprimoj apartaj kaj modelojn por la korespondado.

Esperantistoj !

Ni rekomendas la novan esperantan signeton por butontruo, Tiu eleganta steleto verda kostas nur 0.75 frankon ; pagante per Belgaj poŝtsignoj, oni devos sendi po 1,00 franko.

Sin turni al Sinjoro EMILE P. GASSE

71, Rue Michelet LE HAVRE (Franclando).

KONTINENTA KOMPANIO

ĤINLANDO — RUSLANDO

Tenejo en Belgujo : S° J. PRINGIERS

Rue de la Monnaie, 41, BRUGES.

PREZARO

pri Rusaj teoj « Sanktoj de la Tzaroj. »

Markoj : A. D. G. Imperiaj Palacoj.

Teujo enhavanta	*25 gramojn*	*Prezo*	*franko*	*1.50*
—	*50*	—	*frankoj*	*3.00*
—	*125*	—	—	*6.00*
—	*250*	—	—	*10.00*

Ĉia el tiuj teoj, per ĝia riĉa kaj bonega gusto, estas inda klasiĝi inter la teoj kiuj, de longtempe, estas famaj en Ruslando pri siaj ecoj. Ili estas elektitaj en ĉiuj ceremonioj kaj festenoj solenaj kie oni servas nune teon, uzado ĉarma kaj patriarka. Ĉiuj teoj niaj estas enlokigitaj en metalaj skatoletoj perfekte fermitaj.

SPINEUX & C[IE]

— FREMDA LIBREJO —

FONDITA EN 1833

62, Montagne de la Cour

BRUSELO.

Telefono 3688 — Telefono 3688

Libroj eldonitaj de HACHETTE & C[IE]

Vendas ĉiujn esperantistajn librojn kaj, ĝenerale, ĉiujn librojn verkitajn en ia lingvo.

KORESPONDANTOJ EN ĈIUJ ALIAJ LANDOJ.

ONI KORESPONDAS ESPERANTE.

Ĉiuj verkoj kiuj eliras el la presejo de nia

« Belga Sonorilo »

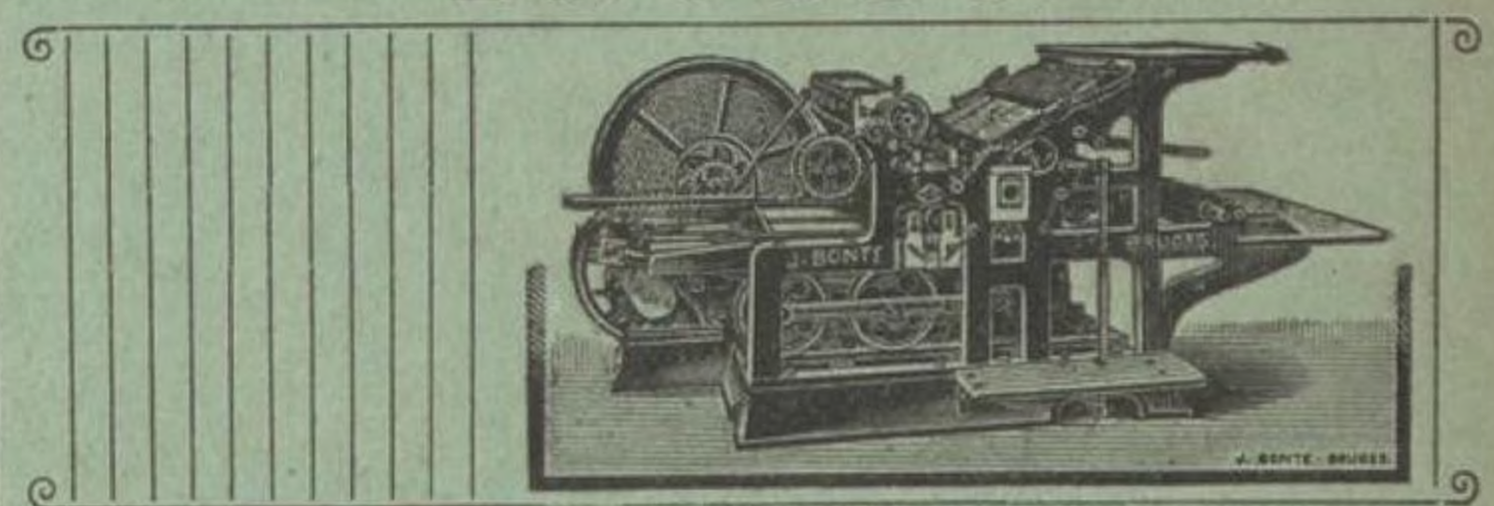
estas presitaj kun la plej akurata zorgo kaj rapideco. Se vi deziras presigi verkojn, petu pri la prezoj kaj modeloj.

* KOMERCEJO *

JULES BONTE

RUE DES BOUCHERS, 55

BRUGES.

Tuta aranĝigo de presejoj. — Fabrikado de maŝinoj por presi. — Ĉiuj iaj specoj da literoj kaj duailoj. — Broĉiloj per nikelfadeno, altranĉiloj, premiloj por atlasigi, numerigiloj, inkoj, kliŝaĵoj, k. t. p.

Post peto, oni sendas, senpage, modelojn kaj prezarojn.

« Universala gluo »

ESTAS LA PLEJ BONE.

Tenejo por Eŭropo ĉe

S° WITTERYCK-DELPLACE

BRUĜO (Belgujo).

Oni akceptus agenton en ĉia lando.

VENDEJO KONFIDINDA.

J. PRINGIERS, peltisto

Rue de la Monnaie, 41, BRUGES.

Havas la honoron sciigi sian multnombran klientaron ke li ĵus novigas sian kolekton da komerçaĵoj, estas diri pli ol kvin mil novpecoj da felaĵoj diversaj. — Speciala metiejo por reuzebligi. — Purigo kaj novigo de ĉiuj iaj formoj de felajoj ; sola vendejo kiu ĝi mem fabrikas la felaĵojn en Bruĝo.

NI REKOMENDAS LA PLUMOJN

BAIGNOL kaj FARJON de Parizo.

Sin turni al

S° WITTERYCK-DELPLACE, BRUĜO

TENEJO POR BELGUJO

PLI OL 500 SPECOJ.